

Znate li što je to margotiranje?

Drvodelić, Damir

Source / Izvornik: **Gospodarski list, 2017, 39 - 39**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:108:835254>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Forestry and Wood Technology](#)

Ako želite razmnožiti omiljenu ukrasnu biljku koja ima odrvenjele izbojke, onda je margotiranje jedna od metoda pomoću koje možete dobiti novu biljku. Razmnožavanje margotiranjem ili zračnim povaljenicama (položenicama ili engleski *air layering*) je stara kineska metoda (4000-5000 godina). Zasniva se na ozljeđivanju izbojaka ili grana (cca. 30-ak cm ispod vršnog pupa) od travnja na dalje, nakon čega se mjesto ozljede omata vlažnim tresetom ili mahovinom i čeka razvoj novog korijenja.

Margotiranje pripada u autovegetativno razmnožavanje biljaka tehnikama makropropagacije gdje se u razmnožavanju koriste jako veliki biljni dijelovi (cijele grane i izbojci).

Postupak

Vrste s jače odrvenjelim (lignificiranim) izbojcima (magnolije, gardenije, ruže, smokve, *Mahonia aquifolium* "Compactum" i dr.) ozljeđuju se prstenastim isjecanjem kore, dok se vrste sa slabije lignificiranim izbojcima (*Ficus benjamina*, *Ficus elastica*, *Dieffenbachia*, itd.) ozljeđuju zarezivanjem do maksimalno polovice promjera izbojka. Mjesto ozljede omata se u vlažni treset od mahovine (namočen fitohormonom) koji ostaje sve dok se ne razvije novi korijen. Potrebno je čvrsto omatanje treseta s pvc folijom (npr. 15x30 cm) zbog sprječavanja gubitka vlage. PVC folija se omata aluminijskom folijom da se spriječi pretjerano zagrija-

vanje i sve se čvrsto zalijepi s ljepljivom trakom da se spriječi gubitak vlage, ali i ulazak vode. Po potrebi izbojak se podupire bambusovim štapićem. Kad se pojavi dovoljno novih korjenčića, izbojak se odsjeća od matične biljke.

Rez se izvodi škarama za orezivanje ili oštirim nožem neposredno ispod busena korijena obloženog vlažnom mahovinom. Uklanja se pvc folija. Treset se ne skida, jer je novo korijenje vrlo osjetljivo.

Prednosti i nedostaci

Margotiranje ima više nedostataka nego prednosti. Kao prednost margotiranja može se reći da je riječ o metodi razmnožavanja koja se vrlo uspješno koristi kod nekih vrsta koje se teško zakorjenjuju drugim metodama. Druga prednost je što se u startu dobiju veće sadnice (za razliku od generativnog načina uzgoja). Kod razmnožavanja se koristi jednostavan alat i pribor koji je dostupan u svim vrtnim cen-

trima. Nedostaci margotiranja očituju se kroz malu učinkovitost (jako veliki izbojci), metoda je prikladna za relativno mali broj vrsta, sve se radi ručno, pa je iz tog razloga skupa i složena metoda, nije komercijalno zanimljiva, dugotrajan je proces ožiljavanja, mjesto povrede je sklono isušivanju (potrebne redovite kontrole) i veliki su gubici u zadnjoj fazi procesa razmnožavanja zbog slabo razvijenog korijenskog sustava (mali korijen, a veliki nadzemni dio).

Najbolje je gnojivo primijeniti tehnikom miješanja sa supstratom.

Privikavanje na vanjske uvjete

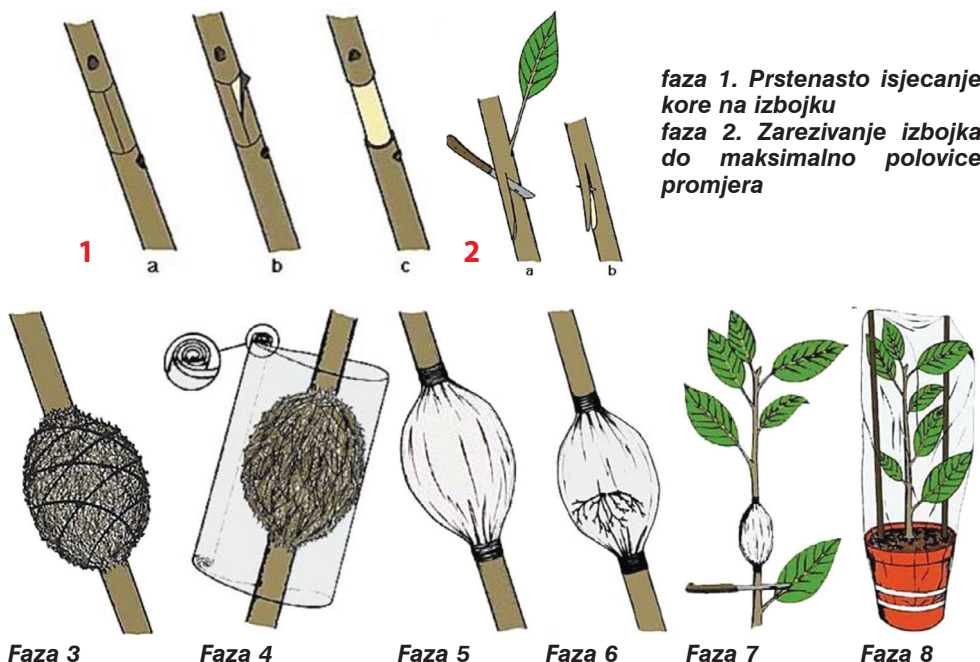
Biljke razmnožene margotiranjem treba postupno aklimatizirati, odnosno privikavati ih na vanjske uvjete. U tu svrhu, ako raspoložemo zaštićenim prostorima (staklenici i plastenicima) s automatskim zamagljivanjem (visoka zračna vlaga) i grijanjem dobro ih je nekoliko tjedana držati u tim uvjetima, a onda prenijeti na otvoreno. Kad korijenski sustav biljke u potpunosti ispunji raspoloživi volumen kontejnera, sadnice se mogu prodati. Ako ne raspoložemo s zaštićenim prostorima za držanje sadnica, možemo ih nakon sadnje u kontejneru prekriti pvc folijom kako bi se smanjila transpiracija, te svakih nekoliko dana bušiti na foliji po nekoliko rupica kako bi se aklimatizirale na vanjske uvjete. Na kraju se folija u potpunosti skida. Ako želimo proizvesti sadnice gola korijena većih dimenzija, tad ih presađujemo iz kontejnera u vrijeme mirovanja vegetacije, na polje. Važno je da je tlo dobro usitnjeno i pripremljeno za sadnju (osnovna i dopunska obrada), da je u vrijeme obrade dodano startno gnojivo, a kod sadnje na dno sadne jame gnojivo tipa *Osmocote* (ovisno o zahtjevima vrste, željenog vremena otpuštanja), u dozi koja ovisi o promjeru stabljike u razini tla.

doc. dr. sc. Damir Drvodelić

Znate li što je to margotiranje?

Postupak margotiranja

faza 1. Prstenasto isjecanje kore na izbojku
faza 2. Zarezivanje izbojka do maksimalno polovice promjera

Faza 3

Faza 4

Faza 5

Faza 6

Faza 7

Faza 8